

UCHWAŁA NR VI/58/2024
RADY GMINY KLESZCZEWO

z dnia 28 października 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXIII/174/2020 Rady Gminy Kleszczewo z dnia 29 października 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kleszczewo na lata 2021-2025.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kleszczewo.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Dorota Wysz

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

W GMINIE KLESZCZEWO

NA LATA 2024-2030

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW.....	2
PRZEMOC DOMOWA.....	3
DEFINICJA PRZEMOCY	3
FORMY PRZEMOCY.....	5
SKALA PRZEMOCY W ŚWIELE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH	6
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	8
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	9
CHARAKTERYSTYKA GMINY KLESZCZEWO	12
ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ.....	13
DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY KLESZCZEWO.....	19
ANALIZA DANYCH ZASTANYCH.....	19
WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH	23
UCZNIOWIE	23
DOROŚLI MIESZKAŃCY.....	37
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU.....	48
ADRESACI PROGRAMU	57
PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	57
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	58
EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU	58
WNIOSKI I PODSUMOWANIE.....	60
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	61
SPIS RYSUNKÓW	61
SPIS TABEL	61
SPIS WYKRESÓW	62

WYKAZ SKRÓTÓW

BDL GUS – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GOKiS – Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kleszczewie

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

NGO (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa

NK – procedura „Niebieskie Karty”

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczewie

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu

PK – Punkt Konsultacyjny

PP – Posterunek Policji w Kleszczewie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Poznaniu

UG – Urząd Gminy w Kleszczewie

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

PRZEMOC DOMOWA

DEFINICJA PRZEMOCY

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.), przemoc domowa to *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na:*

niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia

naruszenie ich godności, nietykalności cielesnej lub wolności, w tym seksualnej

szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienie lub krzywdę

ograniczenie lub pozbawienie dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej

naruszenie prywatności lub wzbudzenie poczucia zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej

Źródło: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W odniesieniu do zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu:

- **Intencjonalność** – ma charakter świadomego i zamierzonego działania,
- **Nierównowaga sił** – przewaga jednej ze stron, np. fizyczna, psychiczna czy ekonomiczna,
- **Naruszanie praw i dóbr osobistych** – osoba stosująca przemoc narusza podstawowe prawa osób doznających przemocy, np. nietykalności cielesnej, godności, szacunku itp.,
- **Powodowanie cierpienia i bólu** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy na poważne szkody¹.

Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydem. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker opisała cykl przemocy przedstawiający 3 fazy zachowań związanych z doświadczaniem przemocy w związku:

1. **Faza narastającego napięcia** – wzrost napięcia i natężenia sytuacji konfliktowych. Osoba stosująca przemoc staje się poirytowana, zdenerwowana i prowokuje kłótnie, a pozostali członkowie rodziny czują strach i niepewność, przez co dążą do złagodzenia sytuacji.

2. **Faza ostrej przemocy** – wybuch gniewu, upust narastającego napięcia. Osoba stosująca przemoc dopuszcza się czynów, których wcześniej by nie wyrządziła.

3. **Faza miodowego miesiąca** – okres okazywania skruchy przez osobę stosującą przemoc, która przekonuje, że sytuacja już się nigdy nie powtórzy.

---

¹ Poradnik dla osób dotkniętych przemocą, Stowarzyszenie OPTA, s. 1

Po pewnym czasie napięcie znów zaczyna rosnąć i cykl się powtarza, lecz przemoc jest jeszcze gwałtowniejsza, skraca się faza „miodowego miesiąca”, faza narastającego napięcia i ostrej przemocy wydłużają się i mają gwałtowniejszy przebieg, a po pewnym czasie faza „miodowego miesiąca” zanika i pozostają tylko 2 fazy².

FORMY PRZEMOCY

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

1. **Fizyczną** – jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być różne, np. złamania, siniaki, poparzenia itp. Powodowana jest poprzez, np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni.
2. **Psychiczną** – oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, odrzucenie, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, upokarzanie, zawstydzanie).
3. **Seksualną** – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie stosunku z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
4. **Ekonomiczną** – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez osobę stosującą przemoc. Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku osoby stosującej przemoc albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane

---

² <https://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/30-cykle-przemocy-w-rodzinie> [dostęp: 28.06.2024 r.]

zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.

5. **Zaniedbanie** – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspakajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych przede wszystkim dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia³. Omawiana forma przemocy dotyczy także relatywnie często seniorów.
6. **Cyberprzemoc** – przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Zjawisko elektronicznej agresji może przybierać różne formy: od wysłania obraźliwego SMS-a czy e-maila do drugiej osoby, aż po założenie komuś fałszywego konta na portalu społecznościowym⁴.

SKALA PRZEMOCY W ŚWIELE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy domowej dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy domowej gromadzonych przez Policję, w 2022 roku ogólna liczba osób doznających przemocy w Polsce kształtowała się na poziomie 71 631, w tym 73% stanowiły kobiety (51 935 osób), 15% – małoletni (10 982 osoby), z kolei 12% – mężczyźni (8 714 osób). W 2022 roku zanotowano 62 244 osoby stosujące przemoc, z czego zdecydowaną większość stanowili mężczyźni, tj. 55 426 osób (89%). W porównaniu do 2021 roku liczba osób doznających przemocy zmniejszyła się o 5,5% (4 130 osób), z kolei liczba osób stosujących przemoc spadła o 4,0% (2 602 osoby).

---

³ J. Helios, W. Jedlecka, Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.

⁴ Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców. NASK Akademia, Warszawa 2020.

Według „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie wobec dzieci” przeprowadzonej w 2021 roku na zlecenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej najpowszechniejszą formą przemocy domowej wobec dzieci w opinii badanych Polaków była przemoc psychiczna, a w następnej kolejności wybrane zostały: zaniedbanie i przemoc fizyczna. Odsetek 19% dzieci w Polsce doznał przemocy fizycznej, z kolei nieznacznie mniej – przemocy psychicznej (18%), z kolei 9% wskazało na przemoc ekonomiczną, a 8% na seksualną. Ponadto 54% mężczyzn i 45% kobiet przyznało się do użycia przemocy wobec dziecka w formie tzw. „dania klapsa”. Większość badanych, którzy byli świadkami przemocy zadeklarowało, że podjęło w związku z tym faktem działania (61%), wśród których najczęściej podano rozmowę, uświadomienie problemu (26%), zgłoszenie na Policję (20%) oraz pomoc społeczną (18%). Co ważne, przeważająca większość Polaków wykazała świadomość, że dziecko, które widzi przemoc między swoimi rodzicami również jest osobą doznającą przemocy (81%).

Warte uwagi są również badania z 2022 roku przeprowadzone na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, na temat skali zjawiska przemocy domowej wśród grup społecznych, które w szczególny sposób są narażone na doznawanie przemocy, a mianowicie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Według tych badań zdecydowana większość osób z niepełnosprawnościami, doznawało przemocy psychicznej (78,1%), natomiast 57,8% wskazało na przemoc fizyczną. Wśród seniorów rozkład procentowy odpowiedzi przedstawia się następująco: przemoc psychicznej doznawało 87,3% badanych, z kolei przemocy fizycznej i ekonomicznej po 43,1% respondentów⁵.

Również w 2023 roku przemoc wobec dzieci stanowiła poważne wyzwanie społeczne, pociągające za sobą szereg negatywnych konsekwencji dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego i społecznego dzieci. Analiza statystyk opracowanych przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę, rzuca światło na skalę problemu oraz konieczność podjęcia działań w celu zapewnienia dzieciom bezpiecznego środowiska do rozwoju. Z odpowiedzi udzielanych przez respondentów w wieku 11-17 lat wynika, że zdecydowana większość z nich (79%) choć raz doświadczyła w swoim życiu przemocy lub zaniedbania. Ponadto

---

⁵ Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz.1232), s. 5-7.

co czwarty ankietowany (27%) został kiedykolwiek pokrzywdzony za pośrednictwem więcej niż dwóch różnych form przemocy lub zaniedbania⁶.

Ponadto, z Raportu podsumowującego działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” wynika, iż w 2023 roku przemoc stanowiła główny temat przeprowadzonych konsultacji. Najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z osobami doznającymi przemocy (44%), niemniej jednak odebrali również 25% połączeń od świadków przemocy. Należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby zgłaszające przemoc, przeważnie wskazują na więcej niż jedną jej formę. Przemoc psychiczna jest tematem większości przeprowadzanych rozmów – zgłaszało ją 8 756 osób (w tym 163 dzieci), z kolei doświadczanie przemocy fizycznej deklarowało 4 551 dzwoniących (w tym 98 dzieci). Odnotowano również przypadki przemocy ekonomicznej (14%) oraz seksualnej (4,5%).

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

---

⁶ Diagnoza przemocy wobec dzieci w Polsce 2023, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Warszawa, s. 29.

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy Gminy. Istotnym elementem **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030** jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doświadczających oraz stosujących przemoc domową. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030**.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,

- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy,
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
- ustawa z dnia 24 sierpnia 2011 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe,
- ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji,
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

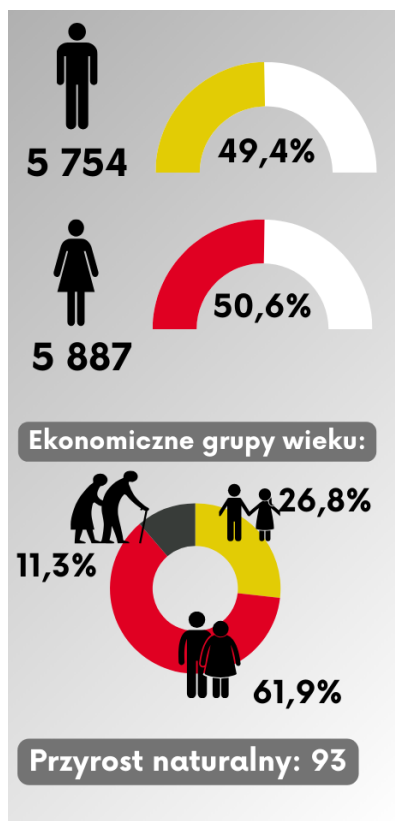
Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań oraz danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczewie, a także założeń Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030 jest również spójny z zapisami dokumentów w zakresie polityki społecznej, realizowanych na poziomie regionalnym. Program nawiązuje do działań mających na celu poprawę jakości życia i wzmocnienie integracji społecznej mieszkańców regionu, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych przemocą domową.

Dokumentami regionalnymi, których zapisy uwzględnione zostały w poniższym Programie są m.in.:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Poznańskiego 2021-2026,
- Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030,
- Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021–2025.

CHARAKTERYSTYKA GMINY KLESZCZEWO

Województwo:
wielkopolskie

Powierzchnia:
74,5 km²

Liczba ludności:
11 641

KULTURA

Życie kulturalne oraz zadania w zakresie sportu realizowane są przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kleszczewie.

OŚWIATA

Baza oświatowa składa się z następujących placówek:

- Zespołu Szkół w Kleszczewie,
- Zespołu Szkół w Tulcach.

Ponadto, na terenie Gminy funkcjonują niepubliczne placówki, w tym: szkoły podstawowe, przedszkola oraz żłobki.

POZOSTAŁE INSTYTUCJE

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Punkt Konsultacyjny,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Posterunek Policji.

*Dane statystyczne umieszczone na grafice pochodzą z 2023 roku (BDL GUS)

ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w Gminie Kleszczewo zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny**, który tworzy Wójt Kleszczewa powołując do niego przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego mogą wchodzić także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej (jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do Wójta), kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych i innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

1. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez:
  - 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
  - 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
  - 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
  - 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
  - 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,

- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a,
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030 wraz z obszarami ich działania przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.

Instytucja	Obszar działania
Ośrodek Pomocy Społecznej	▪ Wczesna diagnoza i poradnictwo, ▪ udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, ▪ dystrybucja ulotek edukacyjno-informacyjnych, ▪ udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej, ▪ organizowanie poradnictwa specjalistycznego, specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz terapeutycznej, ▪ działania interwencyjne,

	▪ organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ▪ prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, ▪ udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień, ▪ obsługa organizacyjno-techniczna ZI, ▪ wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	▪ Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ▪ wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Posterunek Policji	▪ Wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, ▪ podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
Placówki ochrony zdrowia	▪ ocena stanu ogólnego zdrowia: badanie podmiotowe i badanie przedmiotowe oraz wydanie zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej, ▪ wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Placówki oświatowe	▪ Wczesna diagnoza, opracowanie i realizowanie standardów ochrony małoletnich, ▪ przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, ▪ wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

Zespół Interdyscyplinarny	▪ diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym, ▪ inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom, ▪ inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, ▪ opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, ▪ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, ▪ powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań, ▪ monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”, ▪ przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a, ▪ kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową, ▪ składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).
Grupy diagnostyczno- pomocowe	▪ dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,

- realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia,
- zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność,
- realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń,
- monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”,
- zakończenie procedury „Niebieskie Karty”,
- dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
  - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,
  - b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,

- informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Źródło: Opracowanie własne.

Można wyróżnić także podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kulturalno-rekreacyjne,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Poznaniu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu,
- lokalne organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe.

Zasoby ludzkie:

Zespół Interdyscyplinarny w zakresie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030 współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy domowej na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.:

- pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- psycholodzy, psychoterapeuci i pedagodzy,
- funkcjonariusze Policji,
- kuratorzy zawodowi,
- pracownicy socjalni,
- prawnicy,
- pracownicy ochrony zdrowia,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY KLESZCZEWO

ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

Na przestrzeni analizowanych lat dostrzegalne są wahania liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy: w 2023 roku były to 2 rodziny, w 2022 roku nie odnotowano żadnej rodziny korzystającej ze wsparcia z powyższego powodu, natomiast w 2021 roku były to 3 rodziny. Przemoc domowa w 2023 roku jako powód udzielania pomocy społecznej znajdowała się na dziewiątym miejscu, a rodziny borykające się z tym problemem stanowiły 0,8% wszystkich rodzin korzystających z pomocy OPS.

Tabela 2. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu przemocy domowej w Gminie Kleszczewo w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	236	156	240
liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu przemocy domowej	3	0	2
udział [%]	1,3	0,0	0,8

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za rozwiązywanie problemów dotyczących zjawiska przemocy jest Zespół Interdyscyplinarny w Kleszczewie.

W ramach przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, w strukturach Zespołu Interdyscyplinarnego tworzone są grupy diagnostyczno-pomocowe (wcześniej były to grupy robocze), powoływane w zależności od istniejących potrzeb i indywidualnych przypadków. Ich podstawowym zadaniem jest stworzenie i realizowanie planu pomocy rodzinom, stałe monitorowanie ich sytuacji oraz prowadzenie bieżącej dokumentacji podejmowanych działań i uzyskiwanych efektów. W 2023 roku ZI spotkał się 2 razy – to o 2 spotkania mniej niż w latach 2021-2022. Liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych na przestrzeni analizowanych lat uległa wzrostowi, gdyż w 2023 roku wyniosła

18, a więc o 1 więcej niż w 2022 roku oraz o 9 więcej niż w 2021 roku. Podobną tendencję zauważyć można w przypadku liczby spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, która w 2023 roku wyniosła 36, a więc najwięcej w omawianym okresie. Szczegółowe informacje znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 3. Dane statystyczne dotyczące liczby posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz powołanych grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	4	4	2
liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych	9	17	18
liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	19	24	36

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2021, 2022 i 2023

Podjęmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą domową odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby nią dotkniętej ani osoby stosującej przemoc domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

Na przestrzeni analizowanych lat liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” ulegała wahaniom – w 2021 roku było to 7 formularzy, w 2022 roku nie wypełniono żadnego, natomiast w 2023 roku – 13. Ponadto w 2023 roku kontynuowano 5 procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzednich.

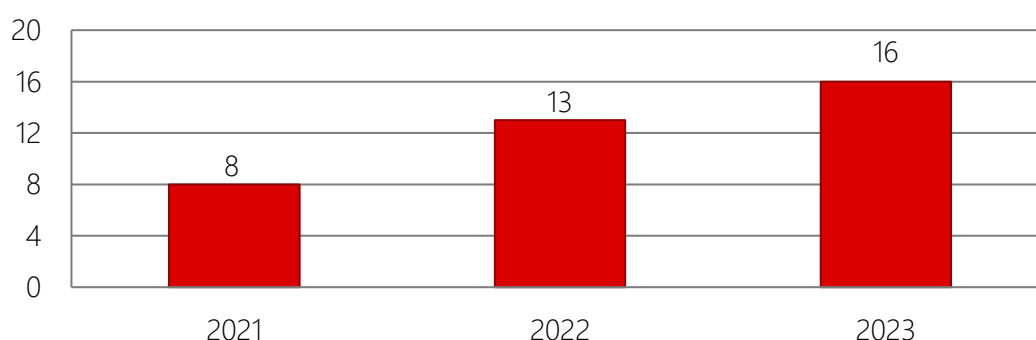
Wykres 1. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” w latach 2021-2023

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2021, 2022 i 2023

Na przestrzeni analizowanych lat liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” uległa wzrostowi – w 2023 roku odnotowano 16, w 2022 roku – 13, natomiast najmniej procedur zostało zakończonych w 2021 roku, tj. 8. Należy zaznaczyć, iż w każdym roku powodem zakończenia procedury było głównie ustanie przemocy, tj. w 2021 roku – 7, a w latach 2022-2023 – po 12.

Wykres 2. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2021, 2022 i 2023

W 2023 roku liczba osób doznających przemocy domowej, objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” wyniosła 21, w tym 11 kobiet oraz 10 dzieci. W porównaniu do 2022 roku ogólna liczba osób doznających przemocy uległa zmniejszeniu o 29, z kolei w stosunku do roku bazowego zauważyć można wzrost o 8 osób. Szczegółowe informacje znajdują się w kolejnej tabeli.

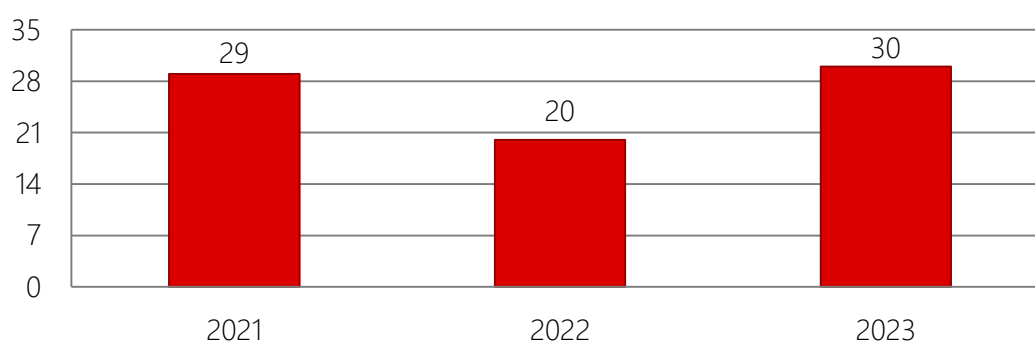
Tabela 4. Dane dotyczące osób doznających przemocy domowej, objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba osób ogółem	13	50	21
liczba kobiet	10	15	11
liczba mężczyzn	1	15	0
liczba dzieci	2	20	10

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2021, 2022 i 2023

Na terenie Gminy funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, w ramach którego mieszkańcy mogą uzyskać specjalistyczną pomoc i wsparcie zarówno w zakresie problemu uzależnienia od alkoholu, jak i zjawiska przemocy domowej. W 2023 roku w Punkcie dyżur pełnił psycholog i specjalista polityki społecznej, którzy objęli pomocą 30 osób. W porównaniu do 2022 roku liczba ta zwiększyła się o 10, natomiast w stosunku do 2021 roku wzrosła o 1 osobę.

Wykres 3. Liczba osób korzystających ze wsparcia Punktu Konsultacyjnego w latach 2021-2023

Źródło: Sprawozdanie z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2021, 2022 i 2023 rok

WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH

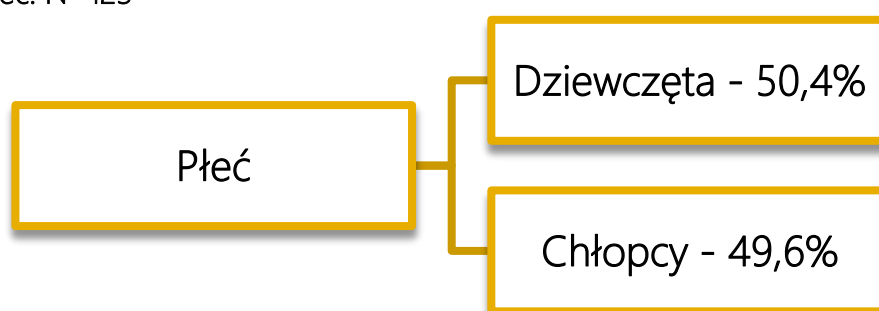
UCZNIOWIE

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży z Gminy Kleszczewo. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych z doświadczaniem przemocy domowej, doznawaniem oraz stosowaniem przemocy rówieśniczej, a także cyberprzemocy.

Struktura badanej próby

Uczniowie wypełnili 123 kwestionariusze ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że w badaniu diagnozującym problem przemocy nieco ponad połowę stanowiły dziewczynki (50,4%), z kolei chłopcy – 49,6%.

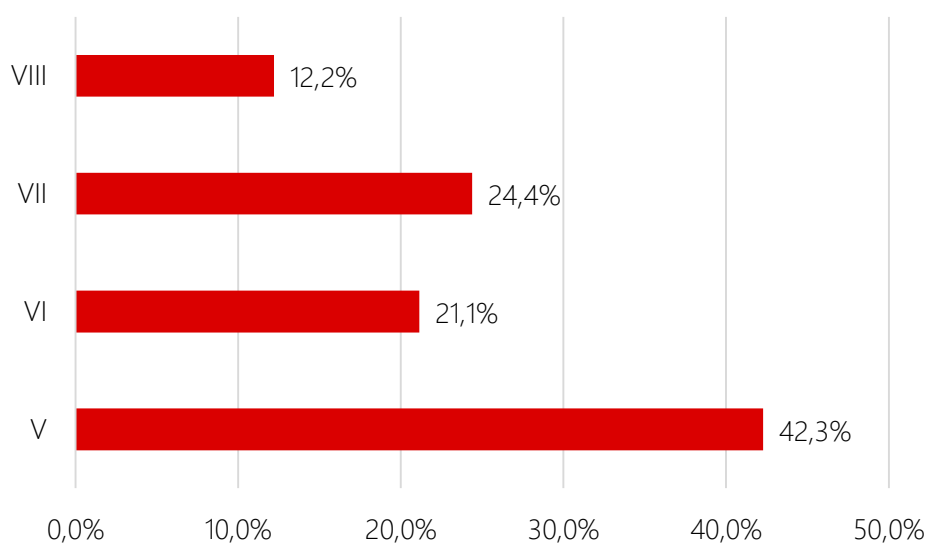
Rysunek 1. Płeć: N=123⁷

Kolejny wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Największy udział w badaniu ankietowym mieli uczniowie z V klasy szkoły podstawowej, którzy stanowili 42,3% próby badawczej. Respondenci uczęszczający do klasy VII wypełnili 24,4% ankiet, do klasy VI – 21,1%, natomiast najmniejszy odsetek uczył się w klasie VIII (12,2%).

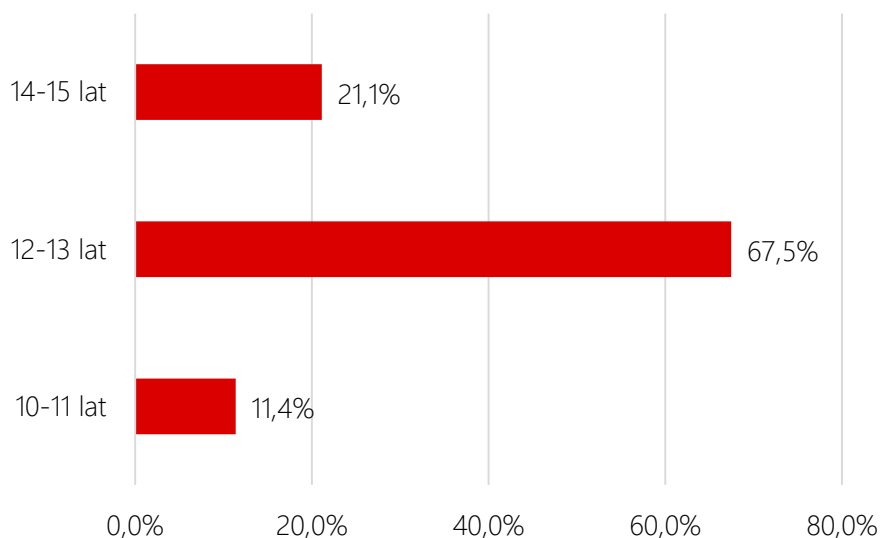
⁷ N= liczba respondentów odpowiadających na pytanie

Wykres 4. Klasa: N=123

Wśród uczniów biorących udział w badaniu, największą część kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci mający 12-13 lat (67,5%). Średnio co piąty ankietowany podał wiek 14-15 lat (21,1%), natomiast najmniejszy odsetek zadeklarował wiek 10-11 lat (11,4%).

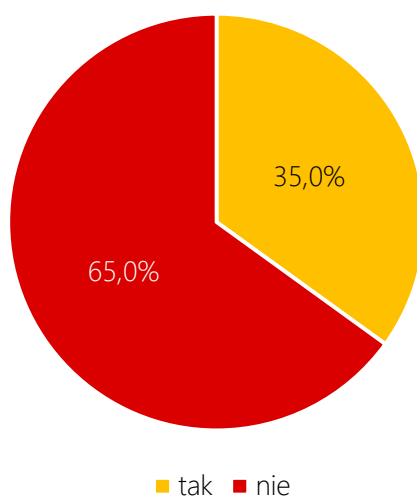
Wykres 5. Wiek: N=123

Problem przemocy

Pierwsze pytanie zadane respondentom miało na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży. Zapytano uczniów o to, czy zdarzyło im się w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy. Twierdzącej odpowiedzi udzielił średnio co trzeci badany (35,0%).

Wykres 6. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?
N=123

W celu pogłębionej analizy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły – przyznały to 24 osoby (64,9%), z kolei 12 respondentów wskazało na rodzeństwo (32,4%). Po 5 badanych doznało przemocy ze strony kolegów/koleżanek spoza szkoły oraz innych osób, w tym: *brata, kolegów dla żartu oraz koleżanki* (po 13,5%). 6 badanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 5. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=37

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie ze szkoły	64,9%	24
rodzeństwo	32,4%	12
koledzy/koleżanki spoza szkoły	13,5%	5
inne osoby	13,5%	5
mama	0,0%	0
tata	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Poniższa tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy. Można zauważyć, że:

- przemocy fizycznej doznało 25 badanych (69,4%),
- przemocy psychicznej doświadczyło 16 uczniów (44,4%),
- przemocy seksualnej doznało 6 respondentów (16,7%).
- zaniedbania nie doświadczył żaden uczeń.

7 badanych pominęło to pytanie.

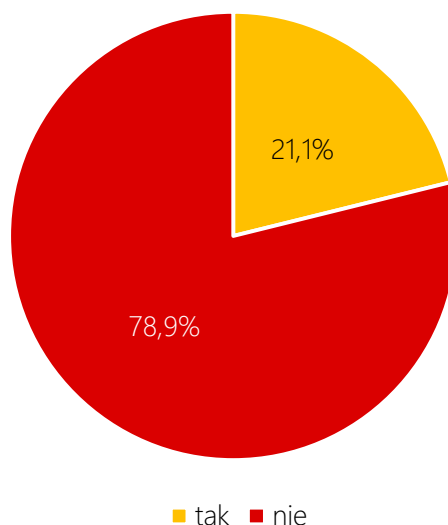
Tabela 6. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=36

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	69,4%	25
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	44,4%	16
ktoś dotykał mnie w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydział itp.	16,7%	6
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowali oni przemoc wobec innych osób. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 21,1% ankietowanych.

Wykres 7. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=123

W dalszej kolejności respondenci odpowiedzieli na pytanie, jakiego rodzaju przemoc zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że:

- przemoc fizyczną stosowało 18 uczniów (78,3%),
- przemoc psychiczną zastosowało 8 ankietowanych (34,8%),
- przemoc seksualną stosował 1 respondent (4,3%).

3 badanych pominęło to pytanie

Tabela 7. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=23

Odpowiedź	%	Liczba odp.
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/am, dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	78,3%	18
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	34,8%	8
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które sobie ta osoba tego nie życzył/a, mówiłem/am o czyimś ciele w sposób który ją zawstydział itp.	4,3%	1

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Największa część ankietowanych przyznała się do przemocy wobec rodzeństwa oraz uczniów ze szkoły – wskazało na to po 9 osób (po 39,1%). Po 4 ankietowanych stosowało przemoc wobec kolegów/koleżanek spoza szkoły oraz innych osób, w tym głównie wymieniono *kolegów dla żartów lub zabawy* (po 17,4%). 3 ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

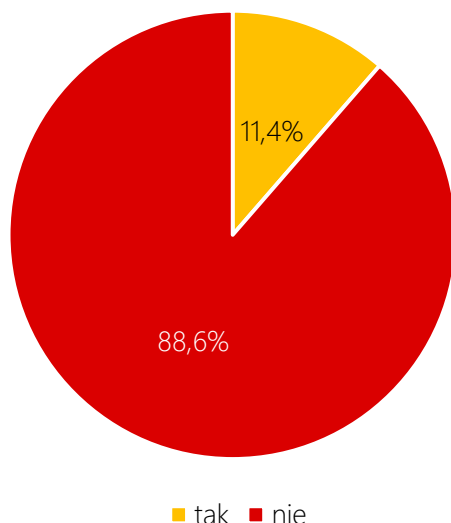
Tabela 8. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=23

Odpowiedź	%	Liczba odp.
rodzeństwa	39,1%	9
uczniów ze szkoły	39,1%	9
kolegów/koleżanek spoza szkoły	17,4%	4
innych osób	17,4%	4

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W kolejnym pytaniu uczniowie mieli wskazać, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy byli świadkami zachowań przemocowych w swoim domu. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 11,4% badanych, z kolei większość zaprzeczyła, aby w ich domu występował problem przemocy (88,6%).

Wykres 8. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się być świadkiem sytuacji, w której ktoś w Twoim domu stosował przemoc? N=123

Uczniowie, którzy udzielili twierdzącej odpowiedzi w poprzednim pytaniu, mieli możliwość określenia, kto stosował przemoc w ich domu. Co drugi badany twierdzi, iż były to inne osoby, w tym: rówieśnicy i koledzy (50,0%). Ponadto 6 respondentów wyróżniło rodzeństwo (42,9%), natomiast 2 osoby – tatę (14,3%).

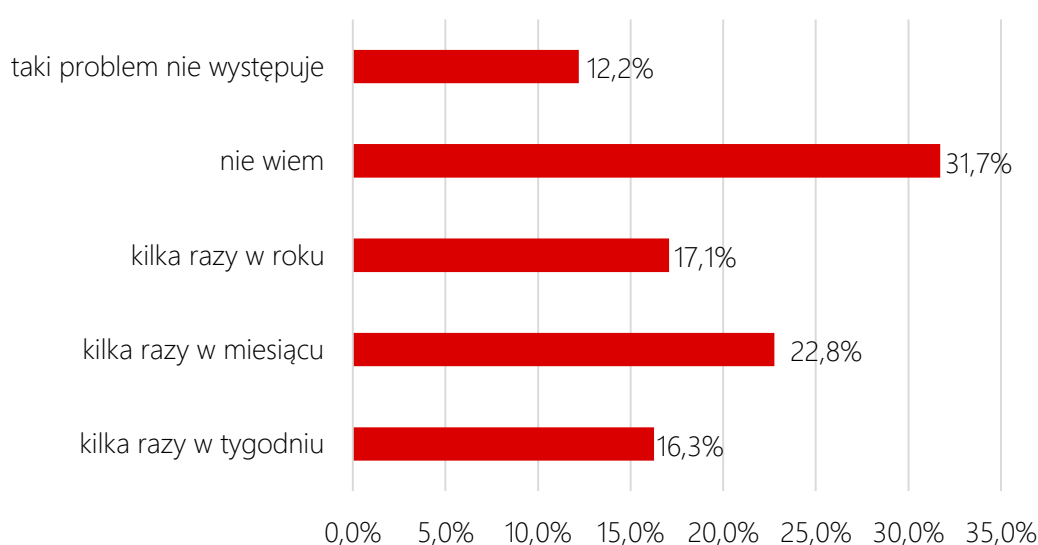
Tabela 9. Kto stosował przemoc w Twoim domu (kiedy byłeś/aś jej świadkiem)? N=14

Odpowiedź	%	Liczba odp.
inne	50,0%	7
rodzeństwo	42,9%	6
tata	14,3%	2
mama	0,0%	0
dalsi członkowie rodziny (np. wujek, ciocia, itp.)	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

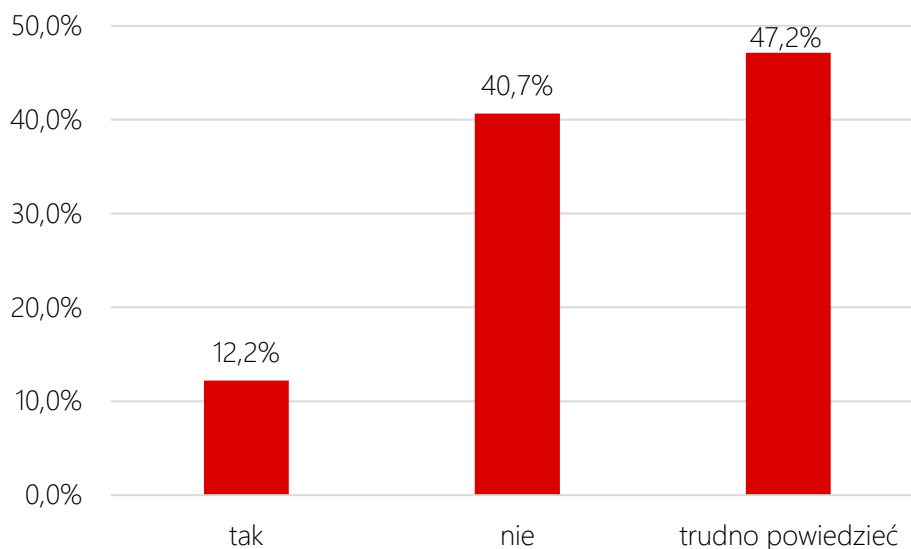
Następne pytanie dotyczyło częstotliwości występowania przemocy między uczniami w szkole. 31,7% osób nie potrafiło określić, czy ten problem jest obecny, z kolei zdaniem 12,2% przemoc między uczniami w szkole nie występuje. Respondenci, którzy przyznali, że w ich szkole się to zdarza stanowią 56,2% wszystkich badanych, przy czym 17,1% z nich przyznało, że takie sytuacje mają miejsce kilka razy w roku, w opinii 22,8% uczniów – kilka razy w miesiącu, natomiast 16,3% ankietowanych odpowiedziało, iż problem przemocy między uczniami zauważa kilka razy w tygodniu.

Wykres 9. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami?
N=123

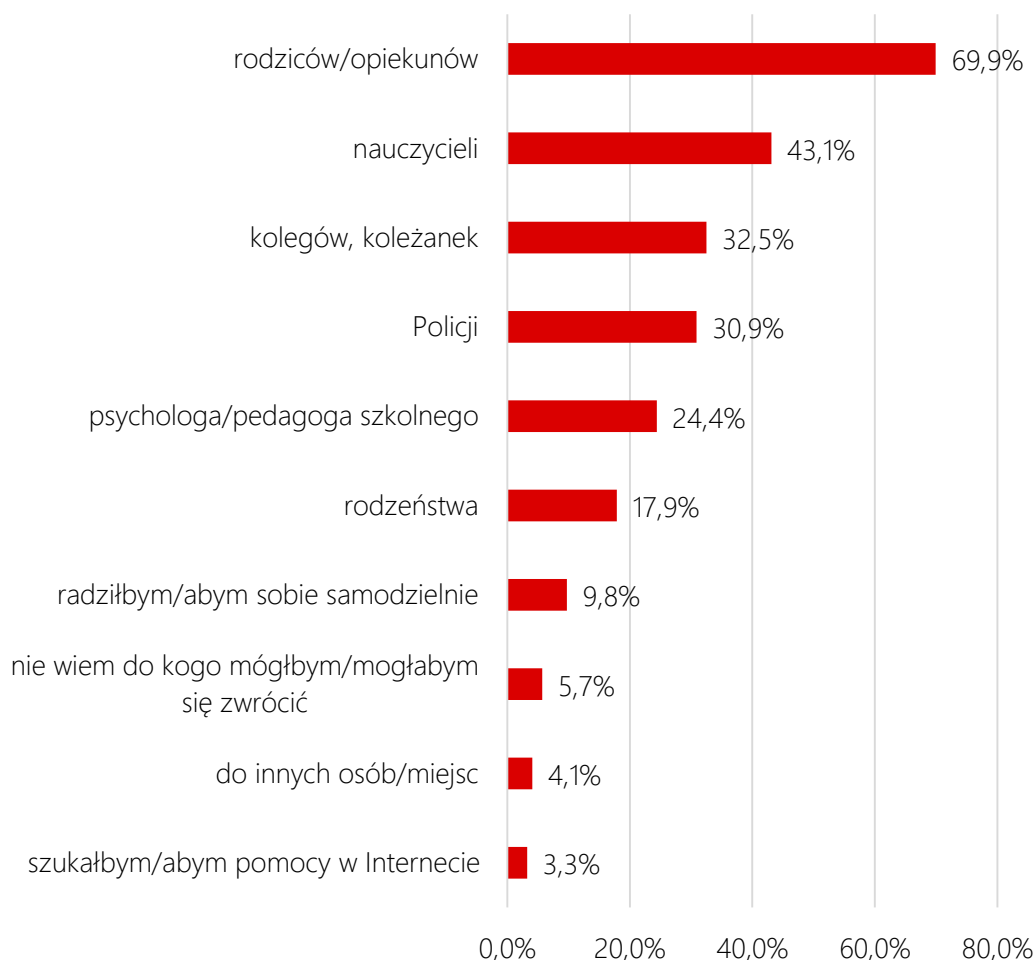
W dalszej części badanych zapytano o to, czy uważają, że w niektórych sytuacjach można użyć przemocy (np. gdy ktoś ich zdenerwuje). Jak wynika z zebranych danych, 12,2% badanych zgadza się z tym stwierdzeniem, a przeciwnego zdania jest 40,7% ankietowanych. Odpowiedź „trudno powiedzieć” zaznaczyło 47,2% respondentów.

Wykres 10. Czy uważasz, że w niektórych sytuacjach można użyć przemocy (np. kiedy ktoś Cię zdenerwuje)? N=123

W przypadku problemów związanych z przemocą, 69,9% młodych mieszkańców zwróciłoby się o pomoc do rodziców/opiekunów. Na drugim miejscu pod względem liczby wskazań znaleźli się nauczyciele (43,1%), z kolei na trzecim – koledzy i koleżanki (32,5%). Blisko co trzeci ankietowany przyznał, że w razie tego typu problemów szukałby pomocy u Policji (30,9%), a co czwarty u psychologa/pedagoga szkolnego (24,4%). Należy zwrócić uwagę, że 5,7% uczniów nie wie, do kogo mogłoby się zwrócić o pomoc, a 9,8% osób radziłoby sobie samodzielnie z problemem. Co ciekawe najmniejszy odsetek respondentów wskazał na to, iż szukałby pomocy w Internecie (3,3%) lub podał inne osoby i miejsca, takie jak: *babcia, koleżanka i kuzyni* (4,1%).

Wykres 11. Do kogo zwróciłbyś/abyś się o pomoc, gdybyś Ty lub ktoś z Twojego otoczenia doznawał przemocy domowej lub rówieśniczej? N=123

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejne pytania zadawane respondentom dotyczyły zagadnienia cyberprzemocy. W pierwszej kolejności podjęto próbę rozpoznania z czym jest utożsamiany przez badanych ten rodzaj przemocy. Najwięcej wskazań uzyskało publikowanie obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie (69,1%) oraz dodawanie negatywnych i obraźliwych komentarzy (60,2%). 53,7% ankietowanych za cyberprzemoc uznaje otrzymywanie nachalnych, niechcianych treści/wiadomości przez komunikatory elektroniczne, 48,8% – włamywanie się na konta internetowe, 43,1% – podszywanie się, a 0,8% podało inne odpowiedzi, takie jak: *szantażowanie* i *wykradanie danych*. Średnio co szósty ankietowany uczeń nie posiada wiedzy w omawianym zakresie (17,9%).

Wykres 12. Czym według Ciebie jest cyberprzemoc? N=123

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

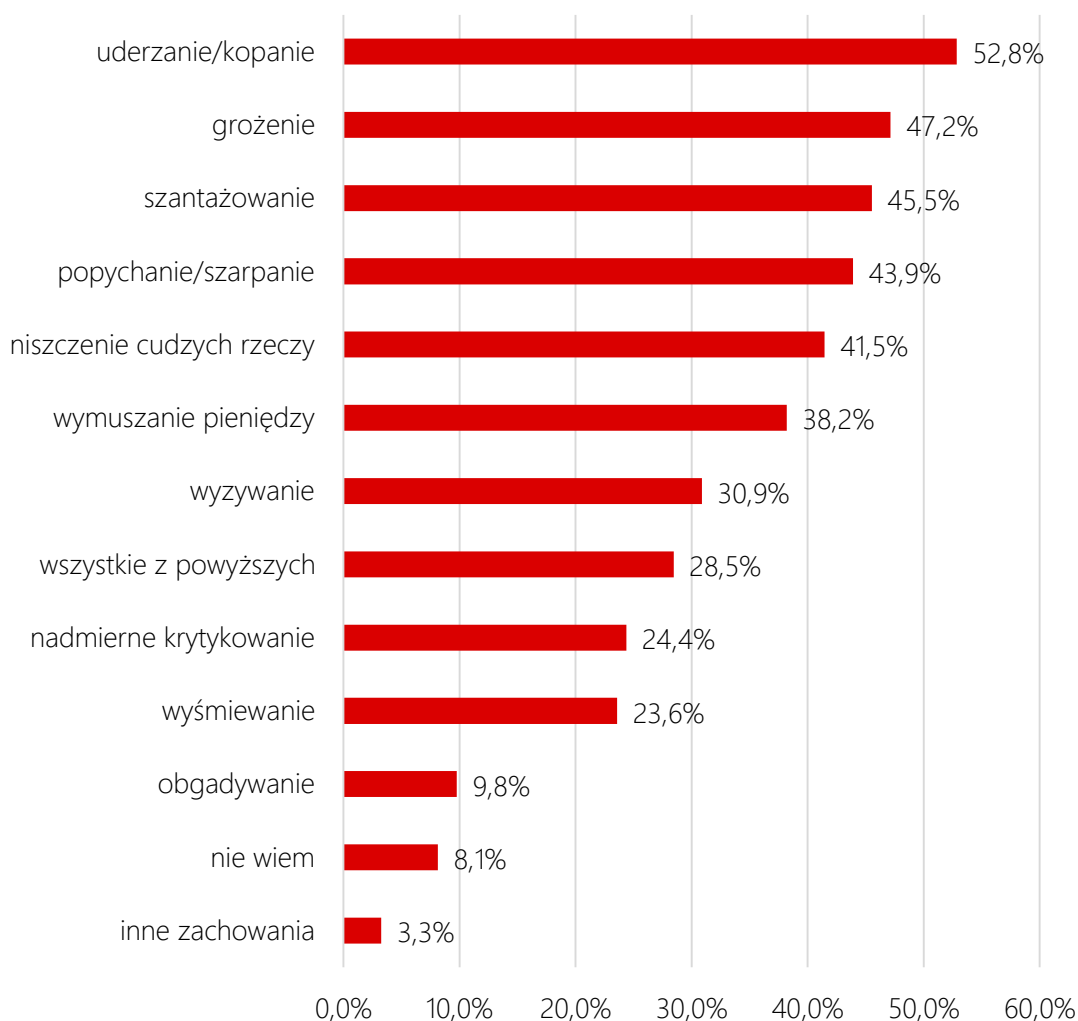
Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy w Internecie dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, tego problemu doświadczył odsetek 8,9% z nich (9 osób), natomiast przemoc w Internecie zastosował odsetek 2,0% ankietowanych (2 osób). Część badanych miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek miała styczność z tym zjawiskiem, gdyż na odpowiedź „trudno powiedzieć” padło 9,0% odpowiedzi w przypadku stosowania cyberprzemocy (9 osób) i 11,9% w zakresie doświadczenia jej (12 osób).

Tabela 10. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś i/lub stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)?
N=101

Odpowiedź	tak		nie		trudno powiedzieć	
	%	Liczba odp.	%	Liczba odp.	%	Liczba odp.
doznałem/am cyberprzemocy	8,9%	9	79,2%	80	11,9%	12
stosowałem/am cyberprzemoc	2,0%	2	89,0%	89	9,0%	9

W dalszej kolejności uczniów zapytano o to, jakie ich zdaniem zachowania dotyczą przemocy. Ponad połowa ankietowanych zadeklarowała, iż takim zachowaniem jest uderzanie/kopanie (52,8%). W opinii 47,2% uczniów jest to grożenie, 45,5% – szantażowanie, 43,9% – popychanie/szarpanie, a 41,5% – niszczenie cudzych rzeczy. Średnio co trzeci badany wskazał na wymuszanie pieniędzy (38,2%) oraz wyzywanie (30,9%). Zdaniem 28,5% respondentów wszystkie z wymienionych w kafeterii odpowiedzi są przemocą, z kolei 24,4% wyróżniło nadmierne krytykowanie, a 23,6% – wyśmiewanie. Najmniej odpowiedzi padło na obgadywanie (9,8%), natomiast 8,1% badanych nie posiada wiedzy w tym zakresie. 3,3% wskazało na inne zachowania, wymieniając m.in. *opluwanie* i *spamowanie na czacie*.

Wykres 13. Jakie zachowanie jest Twoim zdaniem przemocą? N=123

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

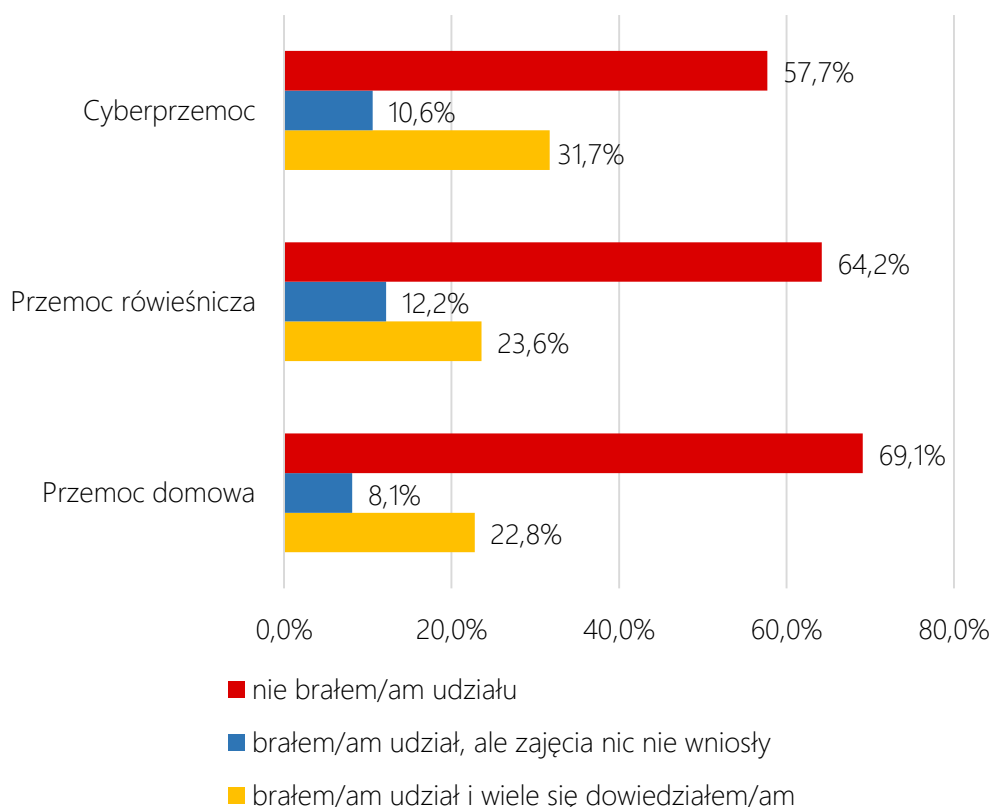
Działania profilaktyczne

W kolejnym pytaniu uczniowie mieli okazję ocenić podejmowane w szkole działania profilaktyczne w ciągu ostatnich 2 lat. Interesowało nas w jakich zajęciach badani brali udział oraz jak je oceniają. W tej kwestii wyniki kształtują się następująco:

- pozytywnie zajęcia profilaktyczne z cyberprzemocy oceniło 31,7% uczniów, w zakresie przemocy rówieśniczej – 23,6%, natomiast dotyczące przemocy domowej – 22,8%;
- odpowiedź „brałem/am udział, ale zajęcia nic nie wniosły” zaznaczyło 10,6% w przypadku zajęć dotyczących cyberprzemocy, 12,2% – przemocy rówieśniczej, natomiast 8,1% odnośnie zajęć dotyczących przemocy domowej;

- brak uczestnictwa w zajęciach profilaktycznych zadeklarowało 57,7% w przypadku zajęć dotyczących cyberprzemocy, 64,2% – przemocy rówieśniczej, a przemocy domowej – 69,1%.

Wykres 14. Czy w przeciągu ostatnich 2 lat brałeś/aś udział w szkolnych zajęciach profilaktycznych dotyczących przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy? N=123

Uczniowie zostali zapytani również o to, jaka forma zajęć profilaktycznych w zakresie przemocy jest dla nich najciekawsza/najefektywniejsza. W tej kwestii wyniki kształtują się następująco: 28,5% uznaje za takie zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą, z kolei 22,8% – zajęcia z przedstawicielem Policji. 17,9% odpowiedzi padło na zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych, natomiast 11,4% na spektakl lub musical profilaktyczny. 11,4% osób stwierdziło, że żadna z wymienionych form nie byłaby dla nich ciekawa/efektywna. Najniższy odsetek badanych podał inne formy zajęć profilaktycznych, tj.: *wycieczki i zajęcia sportowe* (3,3%), a 39,8% uczniów biorących udział w badaniu nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

Wykres 15. Jaka forma zajęć profilaktycznych w zakresie przemocy jest według Ciebie najciekawsza/najefektywniejsza? N=123

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

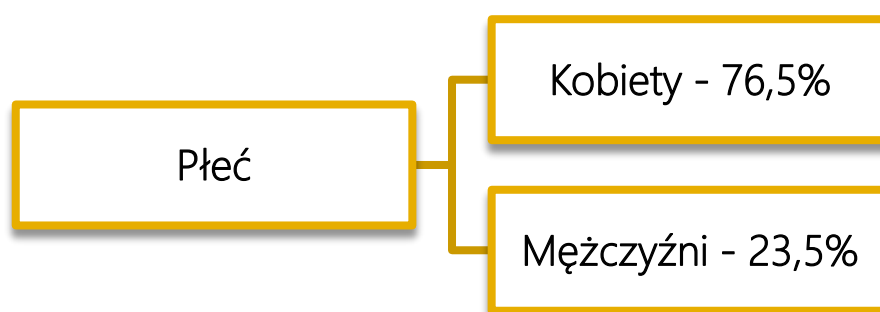
DOROŚLI MIESZKAŃCY

W niniejszym rozdziale przedstawiona została skala zjawiska przemocy wśród dorosłych mieszkańców oraz w ich otoczeniu. Ponadto, analizie poddano ich wiedzę na temat zagadnień związanych z przemocą domową oraz ich stosunek do stosowania przemocy jako metody wychowawczej.

Struktura badanej próby

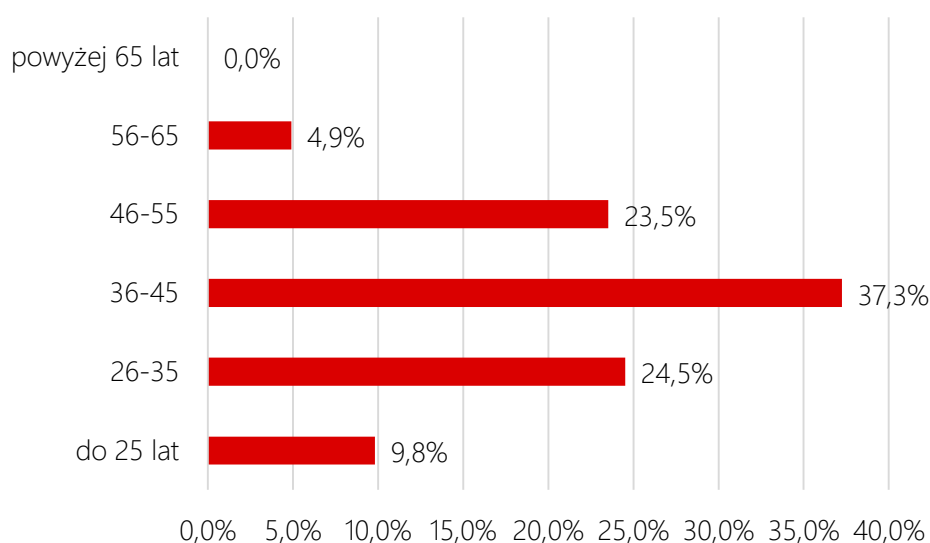
W badaniu diagnozującym problem przemocy na terenie Gminy Kleszczewo wzięło udział 102 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, ze względu na płeć. Można zauważyć, że znacznie mniej ankiet wypełnili mężczyźni – stanowili oni 23,5% ogółu, natomiast kobiety – 76,5%.

Rysunek 2. Płeć: N=102

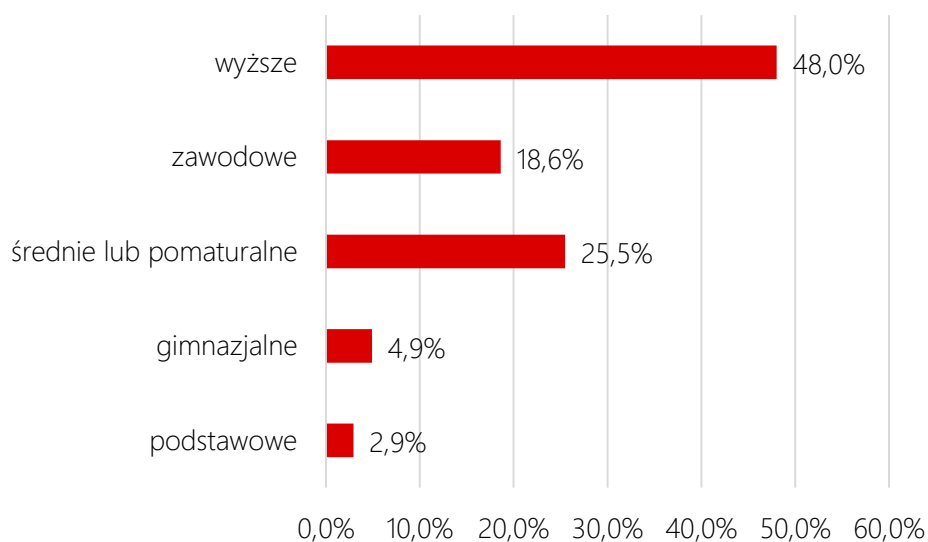
Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci byli zróżnicowani pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani mający 36-45 lat (37,3%), a następnie mający 26-35 lat (24,5%) i 46-55 lat (23,5%). W badaniu wzięli udział również mieszkańcy do 25 roku życia (9,8%) oraz w wieku 56-65 lat (4,9%).

Wykres 16. Wiek: N=102

Na kolejnym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. 48,0% próby badawczej stanowili mieszkańcy legitymujący się wykształceniem wyższym, 25,5% kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci z wykształceniem średnim lub pomaturalnym, natomiast 18,6% – zawodowym. 4,9% ankietowanych zakończyło edukację na poziomie gimnazjalnym, a 2,9% – podstawowym.

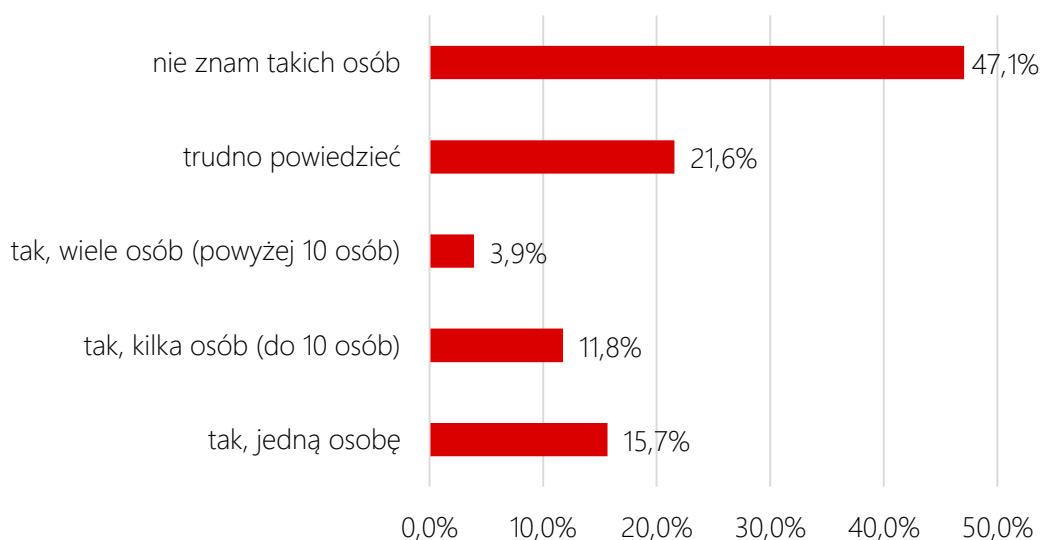
Wykres 17. Wykształcenie: N=102

Problem przemocy

Pierwszy wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej. 15,7% respondentów odpowiedziało, że zna jedną osobę, 11,8% badanych – kilka osób (do 10), a 3,9% ankietowanych – wiele osób (powyżej 10). 21,6% ankietowanych miało trudności z odpowiedzią na to pytanie, natomiast 47,1% zadeklarowało, że nie zna nikogo, kto doznaje przemocy w swoim domu.

Wykres 18. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej?
N=102

Badani deklarujący znajomość w swoim otoczeniu osób, które doświadczają przemocy domowej, zostali zapytani o to, kim jest osoba jej doznająca. Ponad połowa respondentów stwierdziła, że są nimi osoby dorosłe mające 18-60 lat (18 osób, tj. 56,3%). Nieco mniejszy odsetek ankietowanych wskazywał na dzieci, tj. osoby do 18 roku życia (16 osób, tj. 50,0%), a najmniejszy na osoby starsze, tj. powyżej 60 roku życia (5 osób, tj. 15,6%).

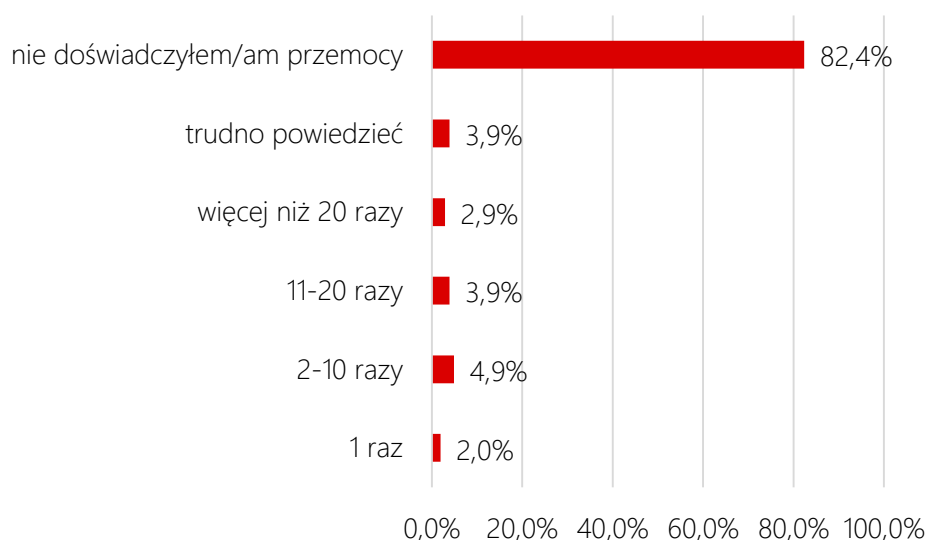
Tabela 11. Kim jest osoba, która doświadcza przemocy domowej? N=32

Odpowiedź	%	Liczba odp.
osobą dorosłą mającą 18-60 lat	56,3%	18
dzieckiem do 18 roku życia	50,0%	16
osobą starszą, powyżej 60 roku życia	15,6%	5

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Skala problemu przemocy została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Z zebranych danych wynika, że w danym okresie, przemocy domowej doznało 13,7% mieszkańców, wśród których 2,0% doświadczyło jej 1 raz, 4,9% – 2-10 razy, 3,9% – 11-20 razy, z kolei 2,9% – więcej niż 20 razy. Trudności z odpowiedzią na to pytanie miało 3,9% ankietowanych.

Wykres 19. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy w swoim domu? N=102

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że 8 badanych doznało przemocy psychicznej (57,1%), 6 respondentów – przemocy fizycznej (42,9%), 4 odpowiedzi padły na przemoc ekonomiczną (28,6%), a najmniejszy odsetek osób wskazał na zaniedbanie (2 osoby, tj. 14,3%).

Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=14

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	57,1%	8
przemoc fizyczna	42,9%	6
przemoc ekonomiczna	28,6%	4
zaniedbanie	14,3%	2
przemoc seksualna	0,0%	0
nie wiem	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Zapytaliśmy respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. 9 badanych doznało przemocy ze strony partnera/partnerki (64,3%), 5 osób – męża/żony (35,7%), z kolei 2 respondentów – rodzeństwa (14,3%). Pojedyncze odpowiedzi padły na mamę, tatę i dalszych członków rodziny (po 7,1%).

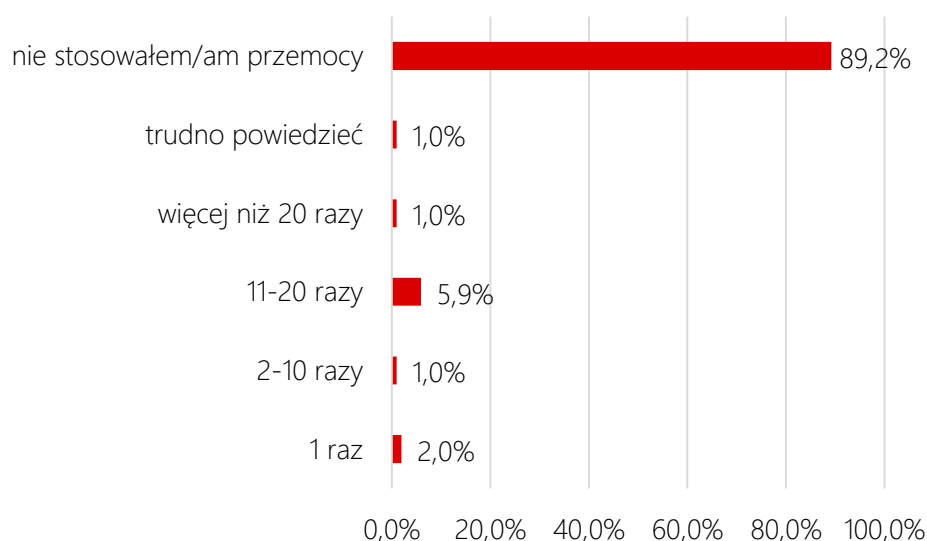
Tabela 13. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=14

Odpowiedź	%	Liczba odp.
partner/partnerka	64,3%	9
mąż/żona	35,7%	5
rodzeństwo	14,3%	2
mama	7,1%	1
tata	7,1%	1
dalsi członkowie rodziny	7,1%	1
dziadkowie	0,0%	0
dziecko/dzieci	0,0%	0
inne osoby	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Zebrane w procesie badawczym dane pokazują, iż do stosowania przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie przyznało się 9,9% ankietowanych, z czego 2,0% respondentów wskazało, że miało to miejsce 1 raz, po 1,0% podał częstotliwość 2-10 razy oraz więcej niż 20 razy, z kolei 5,9% ankietowanych stosowało przemoc 11-20 razy. 1,0% badanych miał trudności w odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 20. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=102

Jak wynika z odpowiedzi respondentów, 8 badanych deklarujących stosowanie przemocy, kierowało ją w stronę partnera/ partnerki (80,0%), po 2 respondentów wobec męża/żony i rodzeństwa (po 20,0%), a 1 odpowiedź padła na dziecko/dzieci (10,0%).

Tabela 14. W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i zachowanie przemocowe? N=10

Odpowiedź	%	Liczba odp.
partnera/partnerki	80,0%	8
męża/żony	20,0%	2
rodzeństwa	20,0%	2
dziecka/dzieci	10,0%	1
mamy	0,0%	0
taty	0,0%	0
dziadków	0,0%	0
dalszych członków rodziny	0,0%	0
innych osób	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności poproszono badanych mieszkańców o określenie, jakiego rodzaju przemoc zastosowali. Wśród najczęstszych deklaracji znalazła się przemoc psychiczna i seksualna (po 3 osoby, tj. 30,0%), a następnie przemoc ekonomiczna oraz zaniedbanie (po 2 osoby, tj. 20,0%).

Tabela 15. Jakiego rodzaju przemoc Pan/i zastosował/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=10

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	30,0%	3
przemoc seksualna	30,0%	3
przemoc ekonomiczna	20,0%	2
zaniedbanie	20,0%	2
przemoc fizyczna	0,0%	0
nie wiem	0,0%	0

Kolejną analizowaną w Diagnostyce kwestią była opinia dorosłych mieszkańców na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród części respondentów występuje tolerancja przemocy jako metody wychowawczej – kar fizycznych nie neguje 38,2% badanych, z czego 4,9% ankietowanych uważa, że mogą one być stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna, że mogą być skuteczne, a 33,3% respondentów uważa, że nie powinny być one

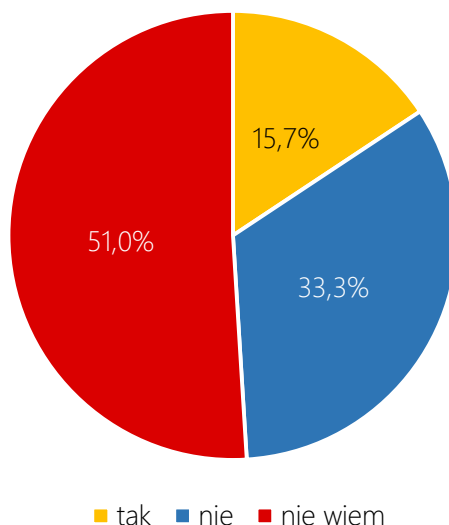
stosowane, ale są sytuacje, w których takie kary są konieczne. Jednocześnie 16,7% dorosłych mieszkańców udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Kary fizyczne nie powinny być nigdy stosowane według 45,1% badanych.

Wykres 21. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=102

Dorośli mieszkańcy zostali również poproszeni o oszacowanie skali istotności problemu przemocy domowej na terenie Gminy. Ponad połowa ankietowanych zadeklarowała brak wiedzy w tym zakresie (51,0%). Problem przemocy domowej jako istotny oceniło 15,7% badanych, natomiast 33,3% respondentów jest przeciwnego zdania.

Wykres 22. Czy postrzega Pan/i przemoc domową jako znaczny problem występujący na terenie Gminy? N=102

Następnie dorośli mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie zadań, które w ich opinii byłyby najskuteczniejsze wobec osób doznających przemocy domowej. Zebrany materiał badawczy wykazał, że za najważniejsze uznano zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, socjalnego, terapeutycznego (45,1%), izolowanie osób stosujących przemoc od osób jej doświadczających (43,1%), zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej oraz tworzenie placówek specjalizujących się w pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej (po 40,2%). Ponadto 31,4% badanych jako istotne wskazało umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia, a 29,4% – organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych. Brak wiedzy w tym zakresie wykazało 15,7% respondentów, a wśród innych odpowiedzi wyróżniono m.in. *utworzenie infolinii, prowadzenie pracy z osobami stosującymi przemoc, propagowanie i możliwość anonimowych zgłoszeń, większą kontrolę Policji w parku w Kleszczewie, gdzie przebywają osoby pod wpływem alkoholu, które zaczepiają mieszkańców oraz zmiany prawne, które pozwolą na wyeksmitowanie osoby stosującej przemoc* (4,9%).

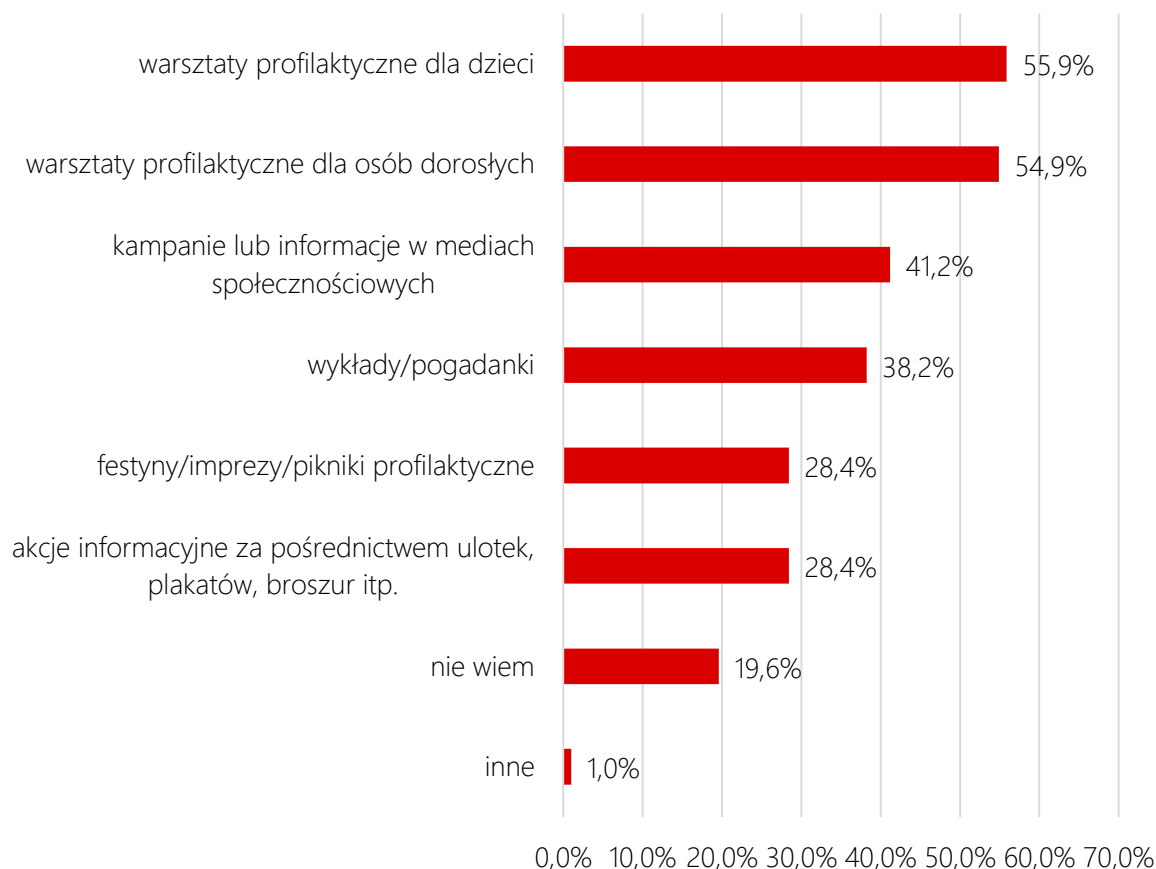
Wykres 23. Jakie działania według Pana/i byłyby najskuteczniejsze wobec osób doświadczających przemocy domowej? N=102

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W opinii większości mieszkańców, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym najlepsze efekty w przeciwdziałaniu przemocy domowej przyniosłyby warsztaty profilaktyczne, zarówno te skierowane do dzieci (55,9%), jak i osób dorosłych (54,9%). Równie istotne wydaje się być organizowanie kampanii lub zamieszczanie informacji w mediach społecznościowych (41,2%). Średnio co trzeci respondent wskazał na organizowanie wykładów/pogadanek (38,2%), a po 28,4% wyróżniło festyny, imprezy i pikniki profilaktyczne oraz prowadzenie akcji informacyjnych za pośrednictwem ulotek, plakatów broszur itp. 19,6% uczestników badania nie posiada wiedzy w tym zakresie.

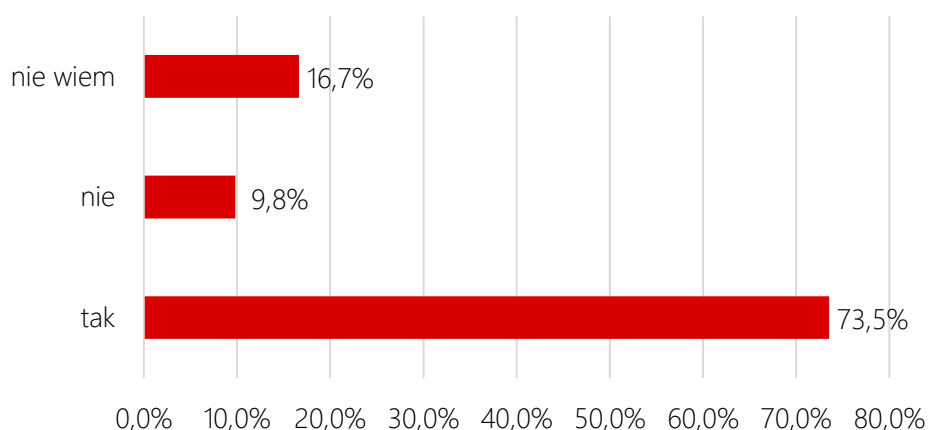
Wykres 24. Poniżej wymieniono różne formy działań profilaktycznych. Które z nich według Pana/i przyniosą najlepsze efekty, jeśli chodzi o zapobieganie przemocy domowej? N=102

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Ankietowani wyrazili także swoją opinie na temat tego, czy uważają przemoc domową za przestępstwo. Większość mieszkańców odpowiedziała twierdząco na to pytanie (73,5%), natomiast 16,7% respondentów nie wyraziło jednoznacznej opinii i zaznaczyło odpowiedź „nie wiem”. W opinii 9,8% osób przemoc domowa nie jest przestępstwem.

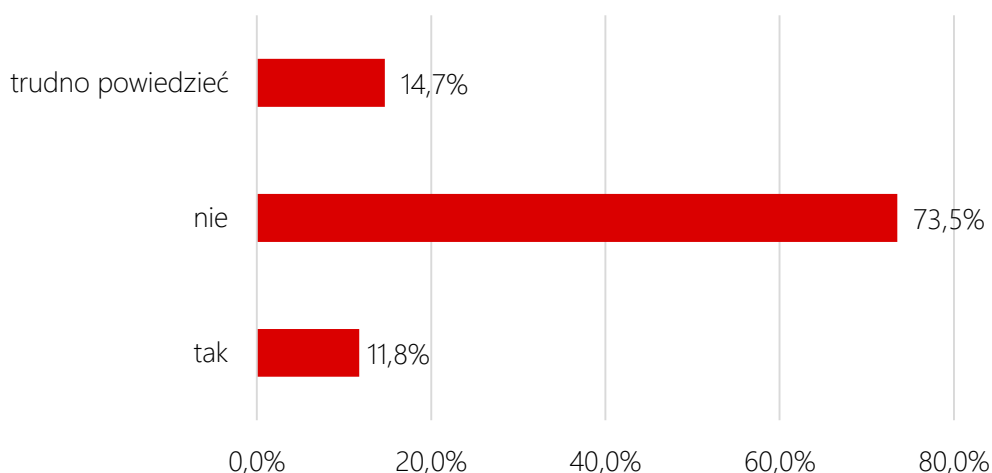
Wykres 25. Czy Pana/i zdaniem przemoc domowa to przestępstwo? N=102

Cyberprzemoc

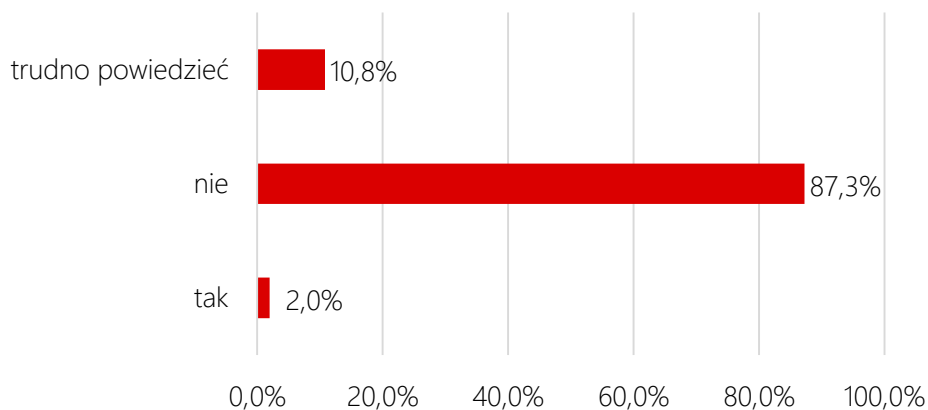
Kolejne pytania dotyczyły doznawania cyberprzemocy. Jak wynika z uzyskanych danych, tego rodzaju przemocy doświadczyło w ciągu ostatnich 12 miesięcy 11,8% badanych, natomiast 14,7% respondentów nie potrafiło jednoznacznie określić, czy doznało cyberprzemocy.

Wykres 26. Czy doświadczył/a Pan/i w przeciągu ostatnich 12 miesięcy cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)? N=102

Ostatnie z pytań zadanych dorosłym mieszkańcom dotyczyło stosowania cyberprzemocy przez respondentów w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Przyznało się do tego 2,0% ankietowanych, a 10,8% osób miało trudności z określeniem swojego stanowiska w tej sprawie i wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”. Przeważająca większość badanych zadeklarowała, że nie stosowała cyberprzemocy w omawianym czasie (87,3%).

Wykres 27. Czy stosował/a Pan/i w przeciągu ostatnich 12 miesięcy cyberprzemoc (czyli przemoc w Internecie)? N=102

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Kleszczewo poprzez realizowanie działań profilaktycznych i wspieranie lokalnego systemu pomocy, zapewniając wysoki poziom usług dla mieszkańców.

Cel ten będzie realizowany w następujących obszarach:

1. Profilaktyka, diagnoza i edukacja społeczna

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom.	Liczba zainicjowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych.	ZI, UG, OPS, GKRPA, PP, NGO, placówki oświatowe.
2.	Rozpowszechnianie informacji na temat miejsc/osób udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy.	Liczba działań podjętych w celu rozpowszechnienia informacji.	ZI, UG, PP, GKRPA, OPS, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
3.	Organizowanie, prowadzenie i udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	ZI, UG, PP, GKRPA, OPS, NGO, placówki oświatowe, GOKiS.
4.	Edukacja dzieci i młodzieży na temat rodzajów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy.	Liczba zrealizowanych programów/ warsztatów.	UG, PP, GKRPA, NGO, placówki oświatowe, GOKiS.
5.	Budowa świadomości mieszkańców na temat przemocy domowej oraz związanych z nią innych problemów, poprzez dystrybucję materiałów edukacyjno-profilaktycznych, organizację pogadarek oraz zamieszczanie informacji w mediach lokalnych itp.	Liczba zakupionych materiałów edukacyjnych. Liczba informacji zamieszczonych w mediach lokalnych o tematyce przeciwdziałania przemocy domowej.	ZI, UG, PP, GKRPA, OPS, NGO, placówki oświatowe.

6.	Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego.	UG, NGO, placówki oświatowe, GOKiS.
7.	Wdrażanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych.	Liczba zrealizowanych programów.	UG, NGO, placówki oświatowe.
8.	Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy na terenie Gminy poprzez systematyczne przeprowadzenie badań społecznych wśród mieszkańców i uczniów szkół.	Liczba osób objętych badaniem w ramach diagnozy problemu przemocy.	OPS, UG, placówki oświatowe.
9.	Prowadzenie poradnictwa, przede wszystkim poprzez działania edukacyjne ukierunkowane na wzmocnienie funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.	Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Liczba osób, którym udzielono porad.	UG, placówki oświatowe.

10.	Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez NGO.	Liczba zrealizowanych działań.	UG, NGO.
11.	Współpraca z mediami oraz sektorem NGO w celu upowszechniania informacji dotyczących możliwości i form uzyskania pomocy.	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych.	UG, NGO, media.

2. Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Udzielanie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej.	Liczba osób korzystających ze schronienia.	ZI, OPS, PCPR, UG.
2.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej.	Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy. Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa.	ZI, GKRPA, OPS, PK, UG, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
3.	Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą domową.	Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu problemu przemocy.	OPS.

4.	Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba rozpoczętych/ zakończonych procedur.	ZI, GKRPA, OPS, PP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
		Liczba rodzin objętych procedurą.	
5.	Wsparcie socjalne rodzin, w których występuje problem przemocy domowej.	Liczba rodzin, które objęto pracą socjalną.	OPS.
6.	Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	OPS.
7.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez umieszczanie ich w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie środków na ich pobyt.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, z powodu przemocy domowej.	PCPR, OPS.
8.	Kontynuowanie działalności PK w zakresie wsparcia osób uwikłanych w problem przemocy domowej, w związku z uzależnieniem członka rodziny.	Liczba osób objętych wsparciem PK.	GKRPA, PK, UG.
9.	Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych powołanych do realizacji procedur „Niebieskie Karty”.	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.	ZI, OPS.
		Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno- pomocowych.	

10.	Udostępnianie baz danych zawierających informacje nt. istniejących placówek udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Liczba podmiotów, którym zostały przekazane aktualne bazy danych.	UG.
11.	Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Liczba utworzonych w danym roku placówek świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej.	UG.
12.	Współpraca między samorządem a organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Liczba zrealizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	UG, NGO.
13.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.	Liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych/grupowych.	UG, OPS, placówki oświatowe.
14.	Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej.	Liczba opracowanych/zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej.	UG, NGO.
15.	Tworzenie i zwiększanie zakresu działań oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej.	Liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej.	UG, NGO.

16.	Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali komunalnych.	Liczba lokali komunalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej.	UG.

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach oraz zobowiązanie ich do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy, w tym do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych.	Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w Programie. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – D”.	ZI, PP.
2.	Motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	Liczba osób, które dobrowolnie wyraziły zgodę na udział w programie korekcyjno-edukacyjnym.	PP.
3.	Motywowanie i/lub kierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych stosujących przemoc domową.	Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe.	GKRPA, PP, OPS.

4.	Izolowanie osób stosujących przemoc domową poprzez uniemożliwienie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z członkami rodziny mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego otoczenia i miejsc, w których osoba zwykle lub regularnie przebywa.	Liczba interwencji związanych z naruszeniem zakazu zbliżania, kontaktowania się lub wstępu, przez osobę stosującą przemoc domową.	PP.
5.	Podjęmowanie działań wobec osób stosujących przemoc, które nie podjęły się uczestnictwa w obowiązkowym programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym.	Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia.	ZI, PP.
6.	Rozpowszechnianie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe instytucji, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową.	Liczba przekazanych informatorów.	GKRPA, OPS, UG.
7.	Podjęmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”.	ZI, PP.
8.	Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi.	Liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych.	Grupa diagnostyczno-pomocowa, ZI, Starosta.

4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Uczestnictwo nowo powołanych członków ZI w obowiązkowym szkoleniu.	Liczba członków ZI uczestniczących w szkoleniu.	ZI, UG.
2.	Uczestnictwo członków grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach, w szczególności w zakresie pracy z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową.	Liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych, uczestniczących w szkoleniach.	ZI.
3.	Opracowanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba przeprowadzonych szkoleń.	ZI.
		Liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych.	
4.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa i grup wsparcia.	Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego.	UG.

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców Gminy Kleszczewo, w tym osób zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- osób i instytucji zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030 zakłada:

- zmianę biernych postaw społeczności lokalnej względem zjawiska przemocy domowej,
- podniesienie jakości funkcjonowania rodzin, w tym promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- poszerzanie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy,
- wzmocnienie efektywności działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc domową,
- wzrost liczby działań dotyczących profesjonalnej pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030 finansowane będą z budżetu Gminy, w tym budżetu OPS oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu Programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej powinny opierać się na:

- ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
- ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć przynajmniej jedną z niżej wymienionych technik badawczych, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) **Kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.

- b) **Kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) **Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) **Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanemu problemom.

Proces wdrażania założonych w niniejszym Programie działań i celów oraz informacja o aktywności Zespołu Interdyscyplinarnego w danym roku, będą przedmiotem corocznych sprawozdań przedkładanych Wójtowi Kleszczewa przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczewie. Za koordynowanie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030 odpowiedzialny jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczewie.

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030 obejmować będzie cztery etapy, przedstawione w kolejnej tabeli.

Tabela 16. Harmonogram wdrażania Programu.

etap	wyszczególnienie	termin realizacji
etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Gminy Kleszczewo o przyjęciu do realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030”.	IV kwartał 2024 r.
etap II	Koordynacja realizacji zadań objętych Programem.	IV kwartał 2024 r. – IV kwartał 2030 r.
etap III	Monitoring.	corocznie w okresie od 2025 r. do 2030 r.
etap IV	Ewaluacja Programu.	I kwartał 2031 r.

Źródło: Opracowanie własne.

WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotyczącym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne ze względu na czynniki takie jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk osób doświadczających przemocy przed ich oprawcami. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doświadczających przemocy domowej ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez co rozumie się osoby doświadczające przemocy, stosujące ją oraz jej świadków. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy domowej. Innym czynnikiem mającym znaczący wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu Gminy Kleszczewo stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych, takich jak trwałe zmiany w postępowaniu osób stosujących przemoc domową, prawidłowe funkcjonowanie społeczne oraz emocjonalne osób doświadczających przemocy domowej itp.

Cele i zadania zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Płeć: N=123	23
Rysunek 2. Płeć: N=102.....	37

SPIS TABEL

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.....	14
Tabela 2. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu przemocy domowej w Gminie Kleszczewo w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej.....	19
Tabela 3. Dane statystyczne dotyczące liczby posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz powołanych grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2021-2023	20
Tabela 4. Dane dotyczące osób doznających przemocy domowej, objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023	22
Tabela 5. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=37.....	25
Tabela 6. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=36.....	26
Tabela 7. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=23	27
Tabela 8. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=23.....	27
Tabela 9. Kto stosował przemoc w Twoim domu (kiedy byłeś/aś jej świadkiem)? N=14.....	28
Tabela 10. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś i/lub stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=101.....	33
Tabela 11. Kim jest osoba, która doświadcza przemocy domowej? N=32.....	39
Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=14	40
Tabela 13. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=14	41
Tabela 14. W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i zachowanie przemocowe? N=10.....	42
Tabela 15. Jakiego rodzaju przemoc Pan/i zastosował/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=10	42
Tabela 16. Harmonogram wdrażania Programu.....	59

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” w latach 2021-2023	21
Wykres 2. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023	21
Wykres 3. Liczba osób korzystających ze wsparcia Punktu Konsultacyjnego w latach 2021-2023	22
Wykres 4. Klasa: N=123	24
Wykres 5. Wiek: N=123	24
Wykres 6. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=123	25
Wykres 7. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=123	26
Wykres 8. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się być świadkiem sytuacji, w której ktoś w Twoim domu stosował przemoc? N=123	28
Wykres 9. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=123	29
Wykres 10. Czy uważasz, że w niektórych sytuacjach można użyć przemocy (np. kiedy ktoś Cię zdenerwuje)? N=123	30
Wykres 11. Do kogo zwróciłeś/abyś się o pomoc, gdybyś Ty lub ktoś z Twojego otoczenia doznawał przemocy domowej lub rówieśniczej? N=123	31
Wykres 12. Czym według Ciebie jest cyberprzemoc? N=123	32
Wykres 13. Jakie zachowanie jest Twoim zdaniem przemocą? N=123	34
Wykres 14. Czy w przeciągu ostatnich 2 lat brałeś/aś udział w szkolnych zajęciach profilaktycznych dotyczących przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy? N=123	35
Wykres 15. Jaka forma zajęć profilaktycznych w zakresie przemocy jest według Ciebie najciekawsza/najefektywniejsza? N=123	36
Wykres 16. Wiek: N=102	38
Wykres 17. Wykształcenie: N=102	38
Wykres 18. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=102	39
Wykres 19. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy w swoim domu? N=102	40
Wykres 20. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=102	41
Wykres 21. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=102	43

Wykres 22. Czy postrzega Pan/i przemoc domową jako znaczny problem występujący na terenie Gminy? N=102	43
Wykres 23. Jakie działania według Pana/i byłyby najskuteczniejsze wobec osób doznających przemocy domowej? N=102	45
Wykres 24. Poniżej wymieniono różne formy działań profilaktycznych. Które z nich według Pana/i przyniosą najlepsze efekty, jeśli chodzi o zapobieganie przemocy domowej? N=102	46
Wykres 25. Czy Pana/i zdaniem przemoc domowa to przestępstwo? N=102	46
Wykres 26. Czy doświadczył/a Pan/i w przeciągu ostatnich 12 miesięcy cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)? N=102	47
Wykres 27. Czy stosował/a Pan/i w przeciągu ostatnich 12 miesięcy cyberprzemoc (czyli przemoc w Internecie)? N=102	47

Uzasadnienie
do UCHWAŁY NR VI/58//2024
RADY GMINY KLESZCZEWO
z dnia 28 października 2024 r.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Aktualnie na terenie gminy obowiązuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, przyjęty uchwałą Nr XXIII/174/2020 Rady Gminy Kleszczewo z dnia 29 października 2020 roku.

W związku z nowelizacją ww. ustawy wprowadzoną ustawą z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 535) konieczne jest przyjęcie przez Radę Gminy Kleszczewo Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleszczewo na lata 2024-2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały. Ustawą z dnia 9 marca 2023r. została zmieniona ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Tytuł ustawy „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” został zmieniony na ustawę o „przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Zastąpiono definicję przemocy w rodzinie na definicję przemocy domowej. Program został także rozbudowany o treści w związku ze zmianą ustawy. Wszelkie nowe regulacje prawne zawarte w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej zostały wprowadzone dla zwiększenia skuteczności egzekwowania prawa do życia i zdrowia, poszanowania godności osobistej każdego człowieka oraz w celu zapewnienia wszystkim osobom doznającym przemocy domowej właściwej i fachowej pomocy ze wszystkich instytucji powołanych do działania na ich rzecz.

Program wyznacza kierunki działań podejmowanych przez Gminę Kleszczewo na rzecz:

- mieszkańców Gminy Kleszczewo,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- osób i instytucji zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Realizacja Programu stanowi wypełnienie wskazań ustawy, pozwala na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej. Istotnym elementem Programu jest podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej.

Program zakłada łączenie ze sobą aktywności w obszarach inicjowania, rozwijania różnorodnych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej, doskonalenia współpracy interdyscyplinarnej z tworzeniem warunków sprzyjających wzrostowi świadomości i wrażliwości społecznej, co stanowi podstawę budowania spójnego oraz funkcjonalnego systemu oparcia społecznego dla osób dla osób doznających przemocy domowej.

Zadania w ramach Programu realizowane będą zarówno przez organy administracji samorządowej, jak również podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

W związku z powyższym podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.

Przewodnicząca Rady Gminy

Dorota Wysz